

Nr 53

Av herr Johansson i Norrköping m. fl., om bestämmelser som tillåter tillsättande av fluor till dricksvatten.

(Lika lydande med motion nr 31 i Första kammaren)

Frekvensen av tandröta (karies) är i Sverige bland de högsta i världen.

Karies är den tandsjukdom som ger tandläkarna det mesta arbetet. Trots att vi har en tandläkartäthet som relativt sett är bland de högsta i världen svarar antalet tandläkare ej på långt när mot behovet. Tandvården kostar landet för närvarande drygt 300 milj. kr. per år, och den är ändå inte så utbyggd som man skulle behöva ha den.

Vi vet ännu inte när vi kommer att få ett tillräckligt antal tandläkare, trots att det beslutats om utökning av utbildningen. Detta faktum leder till slutsatsen, att något verkligt effektivt måste göras för att förebygga tandsjukdomar. Situationen kräver också, att alla till buds stående medel för profylaktik utnyttjas.

Vattenfluorideringen, varom man nu äger en mycket omfattande erfarenhet, främst från USA, men även inom vårt land — dels Norrköpingsförsöken, dels erfarenhet från orter med naturlig fluorhalt i vattnet — har hittills visat sig vara den mest effektiva och säkraste vägen till att begränsa tandrötans utbredning.

Ingen bestrider numera vattenfluorideringens gynnsamma effekt på tandtillståndet. Den har ej heller vid mycket talrika och ingående undersökningar från olika länder — bland vilka främst bör nämnas USA och Sovjetunionen, men även vårt eget land — någonsin visat sig ha några skadliga biverkningar vid den koncentration som förekommer vid vattenfluoridering. Den s. k. fläckemaljen som uppträder i kanske 10 % hos personer som vuxit upp i ett område med den avsedda fluorhalten är obetydlig och ej störande, vare sig i kosmetiskt eller annat hänseende.

Inga andra biverkningar av något som helst slag har heller kunnat iaktas vid den avsedda fluorkoncentrationen, ej heller inverkan på vattnets färg, smak eller lukt eller dess användbarhet för industriellt ändamål.

En fluorhalt av 1 mg fluor per liter vatten sänker tandvårdsbehovet hos barn och ungdom med cirka 50 % och även hos äldre, dock där i något mindre grad.

Denna reduktion av vårdbehovet har — förutom vid stort upplagda försök i USA — konstaterats i svenska fluororter och genom de mångåriga försök som pågått i Norrköping.

Vattenfluorideringen är nu den för kariesförebyggande gängse metoden i USA, där fluor i vatten distribueras till drygt 40 milj. människor i drygt 3 000 samhällen. Därjämte erhåller flera miljoner människor där naturligt fluorhaltigt vatten.

Vidare förekommer vattenfluoridering i Kanada, Irland, flera sydamerikanska stater, Japan samt på vissa platser i Storbritannien, Holland, Belgien, Västtyskland och Östtyskland.

Vattenfluoridering har för några år sedan rekommenderats av en WHO-expertkommitté.

Det naturligt fluorhaltiga vattnet som ej på något sätt utom i fråga om koncentrationen — vilken kan variera — skiljer sig från det konstgjort fluoriderade förekommer i större eller mindre utsträckning i de flesta stater och även i vårt land på flera håll.

Tillsats av skilda ämnen för olika ändamål förekommer till ett flertal livsmedel, bl. a. i syfte att förbättra dessa från hälsosynpunkt. Här kan exempelvis pekats på det allmänt förekommande tillsättandet av jod till matsalt i avsikt att förhindra uppkomsten av struma. Mot detta har ingen som helst opposition observerats.

I betraktande av vad ovan anförts måste det därför från skilda synpunkter vara ytterst värdefullt och angeläget, att städer och kommuner har möjlighet att i kariesbekämpande syfte tillsätta fluor till sitt dricksvatten.

Då regeringsrätten numera fastställt, att här avsedd fluortillsättning till dricksvatten ej torde vara förenlig med gällande bestämmelser, hemställer vi,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om en skyndsam utredning i avsikt att gällande bestämmelser ändras så att fluortillsättning till dricksvatten för att minska tandrötan under vissa omständigheter blir tillåten.

Stockholm den 17 januari 1962

Rune Johansson
i Norrköping

Hugo Bengtsson
i Landskrona

Gustav Boija